

Bij de burens naar binnen gluren: we doen het allemaal graag. Vlieland Magazine gaat nog één stap verder. We willen weten wat er bij u boven de bank hangt. Graag luisteren we naar uw verhaal over het werk dat u bekoort, ontroert en/of troost. Rinske Meijer vertelt over haar kunstwerk van Corneille.

TEKST: LINDA NOORDHUIS
FOTOGRAFIE: KLAAS HUIZINGA

Rode vrouw en oranje vogel

“Ik ben Rinske, geboren op Vlieland. Hier opgegroeid en ik heb de wereld verkend met mijn zus en anderhalf jaar op het vasteland gewoond. Het eiland blijft roepen om weer terug te komen, Vlieland is mijn thuis.” Rinske Meijer is de derde generatie op Vlieland: kleindochter van Henny Kuipers-Katoen en dochter van Renneke Meijer-Kuipers. Haar voorkeur wordt volgens Vlielands gebruik bijna niet benut, je mag achteromkomen. Via de schuttingdeur kom je binnen langs de bijkeuken - waar de wasmachine met frisse wasmiddelgeur draait - in de kamer van haar huis aan het Vorkduin. Hier vertelt ze het verhaal over leven op Vlieland en haar favoriete kunstwerk van Corneille.

Ze is in 1987 geboren aan de Havenweg en ging als kleintje met haar vrienden ‘boot-jekieken’- ze keken wie er aankwamen met de boot - en ‘duintjeglijden’: ze klommen bovenop het Vuurtboetsduin, legden een stuk karton onder de bibs en roetsjten naar beneden. Ze maakte keramiek in het schuurtje van pottenbakker Hans Bijtelaar, bekend als de oud-directeur van camping Stortemelk. Later woonde ze in huis De Korenbloem in de Dorpsstraat, naast Museum Tromp’s Huys. Ze kroop er vaak onder de heg door - schrammen van de stekelbosjes - om bij het huis van buurman Mart Bakker perenijesjes te eten. Hij was leraar Frans op de mavo en woonde toen in De Duiventil, het voormalige atelier van schilderes Betzy Akersloot-Berg.

Ze deed een opleiding voor klasse-assistent, liet zich omscholen tot doktersassistente en werkt nu bij de huisartsenpraktijk op Vlieland. Ook is ze Brandwacht eerste klas en bakt ze taarten bij koffiefabar Leut: “Ik vind het leuk om dichtbij de gemeenschap te zijn. Van de winter houd ik omdat we dan mooie luchten hebben en het eiland weer van de eilanders wordt - dat komt ook terug in de verhalen van mijn oma en moeder - alhoewel het toerisme goed is om te hebben. In de zomer is het superlekker om met de jeep het strand op te gaan, te zwemmen en suppen. En je hebt dan vakantiekrachten en vrienden die op de camping staan.”

Eiland

“Mijn zus Marijke werkte bij Hotel Seeduyn en ik bij Hotel De Wadden. Ieder jaar kwamen daar Indonesische studenten als stagiair. We besloten een wereldreis te maken en hebben onze vrienden opgezocht in Indonesië, daarna gingen we naar Nieuw-Zeeland. Mijn zus had daar een jaar highschool gedaan en was er zo gek op dat ze het aan mij wilde laten zien. We zijn zes maanden gebleven en hebben er gewerkt in een hotel. Later runden we een hostel omdat de eigenaar op vakantie wilde; we hoefden het alleen maar een beetje draaiend te houden.” Na een trektocht door Nieuw-Zeeland gingen ze nog drie weken naar Los Angeles, de stad viel tegen, het liefst is Rinske toch op een eiland.

Ze waren net terug op Vlieland toen ze eenentwintig werd en dat met het gezin en oma vierden in Restaurant Het Armhuis - in 1632 opgericht als diaconiehuis waar oud-zeelieden opgevangen werden. Terwijl Rinske daar binnenkwam en haar jas uittrok, stond ze pal voor een kunstwerk van Corneille, direct rechts in de entree. In de regentenkamer ging ze zitten aan de tafel waar Michiel de Ruyter

ooit nog vergaderd had, op zo’n manier dat ze tijdens het eten door de deur naar de hal uitzicht op het kunstwerk had. “Aan het eind van het diner was ik er wel over uit: ik wilde het hebben.

Vooral mijn moeder en ook mijn vader snapte waarom ik op het kunstwerk ben gevallen. Het was voor mij een groot besluit; ik had er een camera van kunnen kopen of nog een reis van kunnen doen. Mensen zeggen snel: ‘Je kan dat toch ook zo naschilderen?’ Nee, een kunstenaar wil zelf iets vertellen met zijn kunstwerk. Ik zou er niet tegen kunnen dat te laten kopiëren en bovendien ondersteun je de kunstenaar door het te kopen. Het werk is een investering - ik heb het al elf jaar - en ik zou het nooit willen verkopen. Tenzij ik een supergoed bod zou krijgen en daarvoor mijn vriend Jan Hendrik Nieuw-Zeeland zou kunnen laten zien: een herinnering weegt meer dan een object.”

Vrouw

Met haar laatste in Nieuw-Zeeland verdiende geld, kocht ze de zeefdruk met de titel Femme Rouge et Oiseau Orange - een oranje vogel en een vrouw in brandweer-rood. Dat brandweerrood kreeg rond dezelfde tijd een extra betekenis in haar leven. Een vrijwilligster van de Vlielandse brandweer vertrok naar de wal en de medewerkers wilden graag dat een andere vrouw haar taak overnam: Rinske werd gevraagd als opvolger.

“Een keer ging mijn pieper af toen ik net op het strand was, het ging om een natuurbrand. Ik dacht: ik moet heel hard fietsen om op tijd te zijn bij kazerne.” Bij aankomst bleek de brandweerauto al vertrokken te zijn. Ze had nog geen afgemeten brandweerpak, en hees zich snel in een grote brandweerverall van de luchtmacht. Om ergens overheen te stappen moest ze eerst het kruis ophijsen. Ze woonde nog in een huis met huisge-noten; die lachten hard toen ze haar in deze overall op haar oude opoefiets met het zweet op haar voorhoofd achter de brandweerwagen aan zagen racen.

Anderhalf jaar trainde ze - iedere maandag op Vlieland en af en toe in de oefencentra in Wijster en Zuidbroek. Het is één van haar mooiste herinneringen dat het hele team slaagde voor het laatste examen Brandwacht eerste klas. “Ook al word je als persoon beoordeeld, het is wel teamwork.” Welk kunstwerk ze uit haar huis meeneemt als er brand uitbreekt? “Geen enkel. De Corneille zou ik niet meteen redden; het hangt op een onhandige plek. Ik trek mijn eigen brandweerpak aan en ga blussen.”

Kat

Corneille is bekend van zijn kleurrijke kunstwerken, waar hij vooral vrouwen, vogels en katten op portretteerde. Volgens Rinske staan er geen katten op haar schilderij, wel deelt ze de liefde voor katten met de kunstenaar. “Mijn ex-vriend was allergisch voor katten en ik miste een kat. Toen het uit was, ging ik terug naar het eiland en speuren op de site ‘Ik zoek baas’ van het asiel. Ik zag Cleo(patra), zij is een praatkat. Vroeger hadden we ook zo’n kat: daar kun je tegen kletsen en dan krijg je af en toe een miauwkje terug.”

Er was veel animo voor Cleopatra want zij is een Egyptische mau. In het Rotterdamse asiel zat de kat echter te blazen naar andere katten en bovendien werd Rinske gewaarschuwd om deze kat voor haar eigen veiligheid vooral niet op te pakken. Ze besloot katloos te vertrekken. Cleopatra sprong tot twee keer toe voor de deur om haar tegen te houden. Zo koos Cleo haar baasje, alhoewel volgens Rinske katten geen baasjes hebben maar personeel.

Rinske gaf de kat de naam Chavi: Egyptisch voor tweede leven. Ze ging - met haar kat met de zijdezachte pels - samenwonen met Jan Hendrik die al eerder een klein bolletje kitten in het bos had gevonden. Handjevol kitten is nu model theemuts, haar naam is Whisky. Het duurde anderhalf jaar voor Chavi om aan Whisky te wennen. Nu is het ‘Prrrrr’, neusje tegen neusje, en Whisky - die een flink oppervlak van de bank in beslag neemt - parkeert haar kont tegen de kop van Chavi. “Nee, Jan Hendrik zijn lievelingsdrankje is geen whisky, het is berenburg-cola. Maar we drinken bijna niet meer, want hij kan ook opgepiept worden: hij werkt voor de reddingsmaatschappij KNRM. Als we ’s nachts wakker worden gepiept, zeggen we soms: ‘Yes, jij bent het!’”

Vogel

Rinske loopt de trap op naar de hal boven, waar de Corneille hangt en zegt: “Je wordt meteen naar de vrouw togetrokken in het schilderij. De vrouw is best abstract getekend; ze kan iedereen zijn. Ze ligt met blote voeten in het gras, dat is net zoiets als met je blote voeten door de zee lopen. Als kind lag ik in het gras en keek wat ik in de wolken zag. Heerlijk om even in het gras te gaan liggen uitrusten en een dutje te doen; ik doe het nu als ik de was heb opgehangen.

De vrouw heeft meerdere armen en handen door haar beweeglijkheid. Ik zie het als zorgzaam en liefkozend naar de vogel toe, dat ze iets van de vogels omarmt. Sommigen denken dat ze de vogels weg-

jaagt, omdat ze haar aan zouden vallen. Als de vrouw de vogels weg zou willen jagen waarom kijken de ogen van de vrouw en de vogel dan lief naar elkaar? Het lijkt alsof de vogel de vrouw aankijkt, dat zou je minder hebben met een rond vogeloog; de vogel heeft hetzelfde soort ogen als de vrouw. Wat zie jij in die armen? Mensen kunnen er zelf hun eigen dingen in zien en ik denk dat kunst daarvoor bedoeld is.

Het lijkt of de vrouw die in het gras ligt een baret op heeft, net als Corneille dat had. Hij kwam regelmatig op Vlieland en op het menu in Het Armhuis stond een tekening van hem. Hij heeft een tijd in Frankrijk gewoond en daarom heeft het werk een Franse naam. Ik vraag me af wat hij bedoelt met die cirkel met zwarte kriebels die lijkt op een bord spaghetti. Er zitten sterren in met blauw. Zou het misschien nacht zijn? Wegvliegen van vogels heeft iets van vrijheid. Vlieland is voor mij ook vrijheid. Nu zie ik daar op links trouwens toch een kattenstaart.”

Rinske loopt terug de trap af naar de kamer, waar Jan Hendrik net thuiskomt van voetbal: stralend, ondanks een nederlaag van 16-0 tegen Terwispel - een dorpje in de buurt van Gorredijk - en dan heeft hij ook nog eens de was van het hele team mee. Ze legt zich er zuchtend bij neer dat zij dit weekend het wasgoed van het team verzorgen. “In het schilderij zorgt de vrouw voor de vogel en ik vind zorgzaamheid belangrijk. Bij de huisartsenpraktijk ben ik aan het zorgen en bij de brandweer zorg je voor je gemeenschap; ik vind het mooi dat ik iets terug kan doen voor iemand.”

Ze licht het belang van zorgzaamheid toe door een recente foto van haar oma te laten zien; zo broos en licht is ze nu, bijna een vogeltje. “Als ik naar mijn oma kijk dan heb ik zoveel respect voor hoe ze haar elke dag verzorgen. Dat vind ik iets heel moois hebben. Ik zie echt wel de liefde van de zorg; het houdt niet op bij het wassen en eten geven. Als het even minder

gaat dan wordt oma liefdevol welterusten gewenst. Uitmaken, pyjama aan, glaasje water naast het bed en het kussen wordt goed gelegd. Een knuffel en ècht goed instoppen zodat ze niet uit bed valt en het niet koud krijgt: ‘Lekker slapen, welterusten, ik zie u morgen weer!’

Naschrift

Rinskes oma is kort na het schrijven van dit artikel in haar slaap overleden.

Wilt u alle verhalen lezen uit de rubriek Kijk Mijn Kunstwerk, Vlieland? Reserveer uw exemplaar van het boek via mail info@trompshuys.nl en zet Kijk Mijn Kunstwerk in de onderwerpsregel. Een expositie met de kunstwerken en fotoportretten volgt in Museum Tromp's Huys, zie voor de meest recente info: www.trompshuys.nl.